

HAAGSE EXPERT JEAN PAUL WIJERS PROPAGEERT

PROTOCOL NIEUWE STIJL

Jean Paul Wijers was met zijn Protocolbureau betrokken bij koninklijke huwelijken, doopdiensten en staatsbegrafenissen. Maar protocol is veel meer dan alleen de formele omgang met leden van het koninklijk huis. “Iedere officiële bijeenkomst met belangrijke relaties vaart wel bij protocol.”

Het begon allemaal tijdens zijn studie aan de Hogere Hotelschool Den Haag. Samen met zijn jaarclub wilde Jean Paul Wijers alles te weten komen over gastvrijheid. Ze organiseerden lezingen en nodigden Gilbert Monod de Froideville uit, de

toenmalige ceremoniemeester van de koningin. Uit die ontmoeting vloeiden opdrachten voor het koninklijke huis voort. Zo assisteerde het Protocolbureau bij de huwelijken van enkele prinsessen, de staatsbegrafenissen van prins Claus, prinses Juliana en prins Bernhard en bij sommige koninklijke dopen. Daarnaast begeleiden hij en zijn 125 parttime medewerkers talloze officiële bijeenkomsten: van de uitreiking van de Four Freedoms Award tot inkomende buitenlandse missies, van conferenties tot modeshows en zelfs houseparty's. Jean Paul Wijers verzorgde diverse malen Kofi Annan en hij bracht tijdens het huwelijk van Willem-Alexander en Máxima Nelson Mandela naar zijn plaats. Zoals bij zijn vak hoort, is hij discreet, maar hij kijkt met veel plezier terug op deze ontmoetingen.

KONINKLIJKE HOVEN

Het kantoor van het Protocolbureau aan de Haagse Anna Pauwlownastraat heeft geen krullen of franje. Nergens foto's van koninklijke

gasten of andere hoogwaardigheidsbekleders. De inrichting is strak, zakelijk en sfeervol. De 42-jarige directeur is vandaag casual gekleed. Wijers: “Nee, ik ben niet in pak en draag ook geen das en zwarte schoenen, terwijl dat tijdens officiële gelegenheden natuurlijk altijd het geval is.”

“PRINS WILLEM-ALEXANDER WORDT EEN KONING VAN DE 21STE EEUW”

In de gouden letters in de huisstijl zou je een koninklijke verwijzing kunnen zien. En ook krijg je als gast geen kopje thee uit een automaat, maar vers gezet en geserveerd in porselein. “Eigenlijk was protocol in de flower power tijd min of meer afgeschaft. Tot kort na de Tweede Wereldoorlog was het heel belangrijk. Geschreven en ongeschreven regels zijn een leidraad voor de formele omgang tussen leden van het koninklijk huis, hooggeplaatste personen en burgers. Europese vorstendommen volgen daar-

bij vaak het voorbeeld van het Engelse koningshuis. Maar ook in landen zonder vorst is er protocol. Als in Frankrijk de president van a naar b moet, gaan alle verkeerslichten voor andere weggebruikers op rood. In Nederland staat de koningin vaak gewoon voor het stoplicht.”

Wijers vindt protocol zeker geen overbodige luxe. “Leden van de koninklijke familie hebben meerdere verplichtingen op een dag, dan moet alles efficiënt en soepel verlopen. Protocol helpt om zoveel mogelijk rendement uit de contacten te halen.”

Het gaat lang niet altijd om koninklijk bezoek. Ook bij andere officiële gelegenheden hebben zijn opdrachtgevers vaak ondersteuning nodig bij hoe ze met hun gasten om moeten gaan. “Ik heb heel veel modeshows van Nederlandse couturiers begeleid. Daarin wordt flink geïnvesteerd, dus het is belangrijk dat de modeontwerper de belangrijkste gasten ontmoet. Dus je zorgt voor een goed uitnodigingsbeleid, voor de juiste placering en voor gesprekken tussen de ontwerper en de voornaamste gasten. Met een goed protocol haalt de gastheer het beste uit zijn evenement.”

NOOIT ZOALS JE DENKT

Wijers heeft bij belangrijke ceremoniën met allerlei aspecten te maken. “Zo is het belangrijk

dat de televisiecamera's iedereen goed in beeld kunnen brengen. Vorig jaar bij het huwelijk van Kate en William ging dat mis. Ik keek samen met dertig andere protocolchefs naar de uitzending. Het viel ons op dat de Europese kroonprinsen en -prinsessen samen in een busje aankwamen; tijdens het volgende shot zaten ze al in de kerk. Dat kan anders. Laat ze een voor een naar binnen gaan, zo kan de commentator ze voor de kijker introduceren.” Tijdens de eerste opdracht die hij voor het Nederlandse koninklijk huis deed, waren zijn ushers (de begeleiders die de gasten begeleiden naar hun stoel) nog in beeld te zien. De laatste keer niet meer. En zo hoort het, het moet

lijken of het allemaal vanzelf gaat. Maar dat gaat het natuurlijk niet. De medewerkers van het Haagse Protocolbureau zijn tot in het uiterste getraind. Speciaal voor hen en voor de vierdejaars studenten van de Haagse Hogeschool richtte hij een instituut op voor strategisch protocolonderwijs. “Mensen in dit vak moeten representatief zijn, communicatief heel sterk, de regels weten en goed namen en gezichten kunnen onthouden. We oefenen onder meer met rollenspellen en draaien de film vooraf wel honderd keer af. Hoe gedegen je voorbereiding ook is, het gaat nooit 100% zoals je het hebt bedacht. Dan komt het aan op improviseren. Je ziet dat studenten die hier werken er later in hun

PROTOCOL VOOR DUMMIES

- Rechts gaat voor links, behalve in Engeland
- De belangrijkste gast komt als laatste binnen en gaat als eerste weg
- De gastheer of -vrouw zit eerste rij midden met aan weerszijden de belangrijkste gasten
- Partners en echtgenoten zitten niet naast elkaar aan het diner
- In een auto zit de belangrijkste gast altijd rechts achterin
- De aanspreekvorm van de koningin is majesteit, voor haar kinderen geldt koninklijke hoogheid, voor de kinderen van prinses Margriet hoogheid
- Een minister spreek je officieel aan met excellentie, maar in de praktijk wordt dat nooit gedaan

carrière profijt van hebben. De protocolchef van de president van het internationaal strafhof komt van ons.”

INVESTEREN IN RELATIES

Wijers merkt ook vanuit het bedrijfsleven een grotere belangstelling voor protocol. “We zitten in de overgang van klassiek protocol naar modern relatiemanagement. Topondernemers willen hun netwerken zo optimaal mogelijk benutten. Contactmomenten met belangrijke klanten zijn schaars, dus als die er zijn moeten ze efficiënt zijn en het gewenste resultaat opleveren. Er bestaat nog geen naam voor de protocolchef in het bedrijfsleven, maar deze functie komt er aan.”

Professioneel, sociaal en nuchter, zo komt Wijers over. Met zijn Brabantse roots heeft hij de juiste kwaliteiten om calvinistische Hollanders en bourgondische zuiderlingen te laten kennismaken met het protocol van de 21ste eeuw. Tot slot wil hij nog iets kwijt over de Oranjes. “De familie snapt heel goed hoe ze hun publieke taak moeten aanpakken. Ze beschikken over een waanzinnig goede hofhouding. Willem-Alexander is relationeel heel sterk. Hij wordt – net als zijn moeder – een geweldig staatshoofd, maar een vorst van de nieuwe eeuw. Hij is de ideale gastheer.”